

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
 Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
 Trib. Timișoara
 Redactor resp. **D. VARNAY ELEMÉR**

FEHÉR HÁBORÚ

A háború kitörésének közvetlen veszélye megszűnik elmúlt. A fehér háború — azok a válságok, amelyek a színtalpak mögött történés az alattomosan feltámadó feszültségekkel és izgalmaival jelentik, — azonban rendkívül folyik tovább. Állandó krízisben élünk, és óta szakadatlanul, csak München után volt egy némi szünet, amikor azt hittük, hogy társunk győzelmet arat a kiegyezés, a tárgyalások szelleme. Azóta azonban álló a vész hullámzás, a diplomácia háború, mint ahogy a tengeren váltakozik az árny és dagály. Vajjon mikor érjük el a csúcspontot? Habár az izgalom soha sem szünetel, a válság barométere mégis azt mutatja, hogy minden valószínűség szerint augusztus közepéig külpolitikai szélesben lesz részünk. A szélesben azonban távolról sem egyértelmű a nemzetközi feszültség enyhülésével. A szerkesztés fokozott arányban folyik, az elvált arcvonalak szélsőséges erőfeszítéseket jelentenek befolyási körük kiterjesztésére. Anglia házatos iramban szórja a milliárdokat haderejük kiépítésére és barátai katonai erejének megerősítésére. A tengelyhatalmak megszokott ütemekkel dolgoznak és hol itt, hol ott bukannak fel jelek arra, amelyek nagy összeütközések lehetőségét vetítik előre.

Mikor érjük el a csúcspontot? — kérdezzük még egyszer. És feleletekben nincs hiány, pusztus végére nagy dolgok várhatók, — mondják a pesszimista beavatottak. Azonban annak reménykedőbb előrelátók is. Ezek úgy vélik, hogy mindenesetre nagyon forró lesz az augusztusi nyár, megkezdődnek minden oldalról, talán már katonai felvonulások is, de áll mégis csak ismét győzni fog az utolsó órákban a belátás, hogy a háború tiszta örülésevesztett téboly. Mert egy félmegegyezés, annak egy töredéke is még mindig többet ér, mint a biztos pusztulás, a holtbiztos katasztrófa. Elfogadható analógiák állanak úgy a közeli, mint a távolibb múltból rendelkezésre. Így eddig még minden krízis legalább is anynyban szerencsésen végződött, hogy elkerülhető volt a végzetes világösszeesés. És ha ez annyiszor elmúlt fejünk fölül a fenyegető árny, miért ne mentesülhetnénk most is a legeszesztől?

Most már csak az a kérdés, hogy helyesebb az optimista számítás? Nem csúszk-e majd egyszer mégis csak valami olyan hiba a számításba, amely felborítja ezt az egész reményes kalkulációt? Egy év óta ugyanis mégis csak nagyon megváltozott a helyzet. Megnövekedett az ellenállási erő a demokráciáknál, de megnövekedett a tevékenység szelleme a másik oldalon is. Új szövetségi kapcsolatok keletkeztek és még továbbiak vannak alakulóban. Ezek a kapcsolatok azonban még csak bonyolódottabbá teszik a helyzetet, mert főleg azt eredményezik, hogy hovatovább minden élőkől a háború területén a háborús felkészülés szelleme terjed. Így pedig igen gyenge vigasz számunkra a háború elvi elítélése és visszautasítása. Így módon ugyanis egy hajszálnyi sem gyűl a veszedelem, csak eltörlődnek a krízisek és elhalasztódik a háborús összeütközés. Lába bízunk abban így, hogy az idő, a nagy szovos majd gyógyít, hogy sikerül előbb, vagy később átgazolni a fenyegető bajokon.

Nem, nem. Hosszú betegségnek halál a vége. Hiába nevezzük fehér háborúnak ezeket a színtalpak mögötti készülődéseket, mégis csak a háború lehet ebből, ha tovább is a romlás és a pusztulás irányába halad az összes erő. Hiába gondoljuk, hogy nem kell okvetlenül tényleg összecsapni a rettenetes anyagi és emberáldozatokat felcsoportosított erőknél. A fehér háború

Németország a danzigi kérdés békés megoldását keresi

Fontos tárgyalás folyt le Hitler és Förster között
Felélénkült a moszkvai tárgyalás, de már csak katonai egyezményről van szó

Ironside tábornok Varsóban

Párisból jelentik: Moszkvai értesülések szerint az angol és francia nagykövetek Molotov külügyi népbiztossal tegnap este folytatott megbeszélései után

a helyzet nem változott lényegesen.

Az angol és francia nagykövetek ismertették kormányaik álláspontját a vitás kérdések tekintetében. Így tudomásra hozták a francia és angol kormány felfogását a szavatolandó államok felsorolása kérdésében, közölték London és Páris felfogását a nem közvetlen támadások

kérdésében és annak a problémának a tekintetében, hogy

a diplomáciai tárgyalásokkal párhuzamosan katonai megbeszéléseket is folytassanak.

Úgy tudják, hogy mindezekben a kérdésekben az angol és francia kormány továbbra is kitart álláspontja mellett. A tanácskozások után Molotov közölte a nagykövetekkel, hogy a megbeszélések eredményeiről beszámol kormányának. Hír szerint a felek legközelebb újabb tárgyalásra jönnek össze.

Katonai szövetségről folynak a moszkvai tárgyalások

A francia lapok a hétfő esti moszkvai tárgyalásokról közelebbi értesüléseket kedden délelőtt nem lehetett szerezni, minthogy a moszkvai külügyminisztériumban a tanácskozás a késő esti órákban folyt le. Úgy tudják, hogy

a vita most már csakis a közvetett kérdések megállapítására és a katonai egyezmény megkötésére vonatkozott.

A lap megállapítja, hogy sem a francia, sem pedig az angol kormány nem akar olyan kötelezettségeket vállalni, amelyek önműködőleg lépnek hatályba. A Figaro szerint az angol kormány újabb póttutasításokat küld a moszkvai angol nagykövethoz. A Le Matin egy volt francia hadügyminiszter nyilatkozatát közli, aki kijelenti, hogy

a szovjet-hadsereg az orosz kommunista-párt hadserege.

Ez a hadsereg nemcsak katonai felügyelet alatt áll, hanem ma politikusoknak is alá van rendelve.

Az angol tengerészeti hadsereg az európai kontinensen

Varsóból jelentik: Mint ismeretes, jelenleg Lengyelországban tartózkodik Ironside angol tábornok, a tengerentúli angol hadseregek parancsnoka. Úgy tudják, hogy ez a hadsereg háború esetén a kontinensen fog működni. Ironside tábornok kedden délelőtt látogatást tett a lengyel hadsereg főparancsnokánál és vezérkari főnökénél, majd délfel Ribz Smigly tábornagyot és utána Beck ezredes-külügyminisztert kereste fel.

RIÐZ SMIGLY NEM TUD LENGYEL-NÉMET TÁRGYALÁSOKRÓL

A Petit Parisien is foglalkozik Rydz Smigly tábornagy nyilatkozatával, amelyben a tábornagy kijelenti, hogy

Lengyelország fegyveresen akadályozza meg Danzig visszatérését a német birodalomhoz,

még akkor is, ha egyedül marad. Danzig Lengyelország számára feltétlen létfontosságú és szó sem lehet arról, hogy Lengyelország elveszítse ezt a kikötőt.

A tábornagy ezzel a kijelentéssel válaszol azokra az angol sajtóban felbukkant jelentésekre, hogy danzigi kérdésben lehetséges lenne a német-lengyel megegyezés, sőt, hogy a megegyezést már elő is készítették. A főparancsnok megcáfolja ezeket a híreket és kijelenti, nem folytatók és nem is folynak tárgyalások Varsó és Berlin között a danzigi kérdés rendezéséért.

EGY ANGOL LAP NÉMET-LENGYEL MEGEGYEZÉSÉRŐL IR

Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph fenntartással közli az egyik londoni esti lap római tudósítójának jelentését, amely szerint híre jár, hogy Németország és Lengyelor-

nem kevésbé veszedelemes, mint a másik. Sőt egyenesen odáig sodor előbb, vagy utóbb, mikor a hírt nem lehet tovább feszíteni, mikor mér-

gező alattomos ártalmaival már szétroncsolt minden értelmes logikát és anyonhajszolta az örület próbájára tett idegeket. (F.)

szág között a danzigi kérdés rendezésének alapelveire nézve megegyezés jött létre. A lap szerint a megegyezés Hitler és Förster danzigi nemzeti szocialista körzetvezető megbeszélése során történt.

A Reuter ügynökség a következőket jelentette: Förster, a danzigi szenátus elnöke és Zaske visszatértek a német fővárosból Danzigba. Berchtsgadeni tanácskozásukról kijelentették, hogy

Hitler kancellár derülátó hangulatban van

Förster megkapta Hitler utasításait

A Times berlini értesülése szerint úgy véli, hogy Förster tervezetet vitt magával, amelyben a Führer megjelölte a danzigi probléma békés megoldásának lehetőségét. Eszerint a tiszták és a helyi alakulatok vezetői megkapják a szükséges utasításokat a terv gyakorlati keresztülvitelére vonatkozólag. Úgy látják, hogy Hitler vezérkancellár arra gondol, hogy a németországi lengyel kisebbségnek adandó engedelmények elölében a lengyel kormányt is engedékenységre bírja.

MEGOLDÁSI TERVEK A DANZIGI VISZÁLY ELSÍMÍTÁSÁRA

Párisból jelentik: A Fournier távirati ügynökség azt jelenti, hogy a német-lengyel viszály megoldása a danzigi kérdésben a következőképpen alakulna:

— A jelenlegi állapotok nagyjából megmaradnának és csak öt év múlva következne nek be azok a változások, amelyekbe az érdekelt felek eleve megegyeznek. Ezen békés megoldás szerint érvényre jutna Lengyelország álláspontja, mert megmarad a mai állapot, viszont a német álláspont is győzne, mert ez az állapot nem lesz végleges, hanem bizonyos idő múlva Németország mégis megkapná azt, amit akar. Ezt a hírt azonban más oldalról még nem erősítették meg.

Az angol külügyhivatalhoz közelálló körök megcáfolják azt a hírt, hogy a danzigi kérdésben London közvetít. Hozzáfüzik, hogy ebben a kérdésben egyik kormány sem tett eddig kezdeményező lépést.

A News Chronicle jelentése szerint Hitler vezér és kancellár azaz a gondolatot foglalkozik, hogy Danzig város elnökévé választatja magát. Tekintettel arra, hogy ennek a városnak amúgy is díszpolgára, nem hiszik azt, hogy egy ilyen kezdeményezést a külföldi hatalmak jogi alapra támaszkodva, megfúszítsanak. Ebben az esetben

a katonai megoldás teréről a jogi megoldás terére lépnének át,

vagyis Hitler, mint a danzigi szabadváros feje, több kormányrendelettel jogilag végrehajtana a bekebelezés tényét.

BUTTLER CÁFOLJA A NÉMET CSAPAT-SZÁLLÍTÁSOKAT

Londonból jelentik: Henderson munkáspárti képviselő azon kérdésére, igaz-e, hogy Németország csapatokat szállít Olaszországba és Lybiába és hogy a Dodekanézis szigeteken tengeri támaszpontot létesítenek, Buttler külügyi államtitkár válaszolt és a következőket mondta:

— A Halifax lord külügyminiszterhez beérkezett jelentések nem számolnak be arról, hogy Németország Olaszországba és Lybiába csapatokat szállított volna. Másrészt a Dodekanézis szigeteken az olaszok már hosszú évekkel ezelőtt támaszpontokat létesítettek.

„LEJÁRT A MEGLEPETÉSEK IDEJE“

A francia lapok arról számolnak be, hogy a szövetségesek milyen katonai lépéseket fogana-

Cáfolják a pilseni német csapatok zendülését

Egyes lapok azt híresztelték, hogy Pilsenben és a védőnkéség más városában a német csapatok között zendülés tört ki. Illetékes helyen kijelentették, hogy ezek a hírek koholtak és a védőnkéség területén a legteljesebb béke és rend uralkodik. A német csapatok nem kaptak arra parancsot, hogy vonuljanak ki az egyes helyőrségekből.

Cáfolják Niemöller halálát

Berlinből jelentik: A svéd és norvég lapok azt a hírt terjesztették, hogy Niemöller lelkész egyik német gyűjtőtáborban meghalt. Jól értesült egyházi és politikai körökben kijelentik, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Niemöller állandó orvosi felügyelet alatt áll, ideges látási zavarái vannak, de különben teljesen egészséges

és közölte, hogy a danzigi kérdést rendezni lehet Lengyelország és Németország közvetlen tárgyalásával abban az esetben, ha egy harmadik hatalom bele nem avatkozik az ügybe. A Reuter ügynökség egy másik jelentése szerint a danzigi katonai készülékek tovább folynak, mert a probléma megoldása egyre sürgetőbb. Pillanatnyilag a fegyveres csapatok beözönlése szünetel. A danzigi rendőrség 50 volt tagját letartóztatták. A letartóztatás okát teljes homály fedi.

A Petit Journal azt írja, hogy a meglepetések ideje lejárt és hogy Németország most már nyugtalanodni kezd, mert érzi, hogy a varsói katonai megállapodások milyen feladatok elé állítják őt és hogy a danzigi kérdést nem lehet olyan könnyen megoldani, mint az Anschlusst, vagy a szudétakérdést.

A MATIN A SZOVJETTEL KÖTENDŐ EGYEZMÉNY ELLEN

Párisból jelentik: A jobboldali lapok szembe fordulnak a moszkvai körökkel és a Matin megállapítja, hogy az orosz hadseregben nem lehet bízni, mert az nemcsak katonai, de politikai parancsnokság alatt is áll. A Matin hangsztatja, hogy a Szovjettel nem szabad szorosabb együttműködésre lépni. A Szovjet-unió most kísérletet tesz arra, hogy a politikai egyezmény megkötése előtt katonai megállapodást hozzon létre. A pusztán katonai egyezmények azonban igen veszedelmesek, mert a Matin szerint a szovjet hadsereg ahová beteszi a lábát, mindenüvé behurcolja a kommunista bacillusokat.

LEGUJABB

Teljes hadikészültség Danzigban

Danzigból jelentik: A Danziger Vorposten azt írja, hogy a Danzigban foganatosított intézkedések egy esetleges lengyel támadás ellen védelmi szolgáltnak. Az intézkedések a berlini kormánnyal egybehangzóan történtek.

A Rador jelenti Danzigból, hogy a katonai készülődések folytatódtnak és Danzig a megerősített tábor képét mutatja. Langfuhrban tüzérségi 472

korlat, folyt, amelyen német birodalmi csapatok tek részt. A danzigi iskolákat elektriviráták és a ba Heimwar csapatokat telepítettek. Mindent tettek a városnak légítámadáselleni védelmére és elhárító ágyúkat állítottak fel. A zopotti domb megerősítették, a Visztula torkolatánál védőműve ástak és tüzérségi egységeket helyeznek el.

A szovjetkormány nem kíván foglalkozni a Sachalin szigetek ügyében küldött japán jegyzékkel

Londonból jelentik: Mint ismeretes, a japán kormány moszkvai diplomáciai megbízta útján éleshangú tiltakozó-jegyzéket nyújtott a szovjetkormánynak, mert a Sachalin-szigeteken lévő szovjethatóságok nem engedik meg, hogy a japán kézben lévő kőolajforrásokat kőszénbányákat kellő módon kihasználhassák. A tiltakozó jegyzék tegnapra tűzte ki a határidőt, hogy a Szovjet vonja vissza ezeket a japánellenes intézkedéseket. Moszkvai jelentések szerint a szovjetkormány visszautasította a jegyzéket azzal, hogy nem hajlandó foglalkozni jegyzék tartalmával, miután az fenyegetéseket tartalmaz és mert ultimátum jellege van.

Varsóban erélyesen cáfolják a német-lengyel tárgyalásokat

Varsóból jelentik: Illetékes lengyel körök csodálkozással és felháborodással cáfolják egyes külföldi hírforrásoknak azon közleményét, hogy német-lengyel tárgyalások volnának folyamatban a két állam közötti viszályok rendezésére. Rámutatnak arra, hogy

a lengyel kormány nem fogadhatja el a kérdésnek olyan megoldását, amely új helyzetet teremtene és eltérést a már ismeretes négy lengyel ponttól. Semmi olyan helyzet nem tűrhető, amely Danzig függetlenségét és Lengyelország érdekeit sérti. Hangsúlyozzák, hogy a cáfolt hírek forrása Rómában és Berlinben keresendő.

Augusztusban kezdi meg körrepülését az angol bombavető repülőraj

Londonból jelentik: A Daily Herald jelentése szerint az angol bombavető repülőgépek csak augusztusban kezdi meg nagyszabású látogatásukat Franciaországba, Lengyelországba és más paratárság államokba. Az angol bombavető rajok a német területek elkerülésével fogják megtenni a hosszabb gyakorlati útjukat, amelyek során visszafelé való útjukban minden bizonnyal keresztül haladnak Románián is.

Megszabadítom Önt

Egyszerű kezelés odahaza

Tyúkszemek, bőrkeményedések, daganatok, gyulladások, a legkomolyabb lábbántalmak csodálatos módon rendeződnek egy „Saltrates Rodell”-lábfürdő után. Ezen világhírű gyógyszerek, amelyeket orvosi szaketintéyek ajánlanak, a meleg vízben az erjedő oxigén buborékainak millióit felszabadítják behatolnak a bőrszövetekbe, megnyitják a pórcsatornákat és mindenfajta daganatot vagy gyulladást megszüntetnek. Az oxigén, ez a nagy természetes gyógyító „felszabadítja” lábait és lábszárát, feloldja a bőrkeményedéseket és a holt bőrétegeket. Egy „Saltrates Rodell” lábfürdő után a tyúkszemek annyira megpuhulnak, hogy „kézzel” könnyűszerrel végleg eltávolíthatja őket gyökerestől. Kérjen „Saltrates Rodell” gyógyszerzetét, vagy drogeriában, létszertárban. Szavatolt eredmény. Kis költség.

Egy olasz tábornok az angol hadkötelezettség kedvező hatásáról

Londonból jelentik: Caviglia olasz tábornok, a napokban az angol fővárosba érkezett az angol-olasz hadisírgondozó értekezletre, a sajtónak kijelentette, hogy az olasz nép szilárd meggyőződés, hogy nem lesz háború. Az olasz nép éli minden n életét nem bántják rémhírek és nem törődik a litika szövetségével. A tábornokra mély hatással gyakorolt az általános hadkötelezettség bevezetése, amely szerinte kedvezően hatott a nemzetközi helyzet megszilárdítására.

Mussolini pályaudvar, Mussolini-ut Berlinben

Berchtesgadenből jelentik: Hitler kancellár berchtesgadeni magánlakásán diszvacsorát adott a német fővárosban tartózkodó Dino Alfieri olasz népevelésügyi miniszter tiszteletére. A diszvacserésztvett Göbbels propaganda-miniszter és Ley tábornok is. A diszvacsorára befejezése után a kancellár bejelentette, hogy a Herr-strasse közelében, ahol Mussolini olasz miniszterelnök 1937-ben bevonult a német fővárosba, nagy pályaudvart építtetett, amelynek Mussolini pályaudvar lesz a neve. Maát az utat, amely a pályaudvarhoz visz és az épület előtti térséget, amely jelenleg Hitler nevet viseli, a jövőben Mussolini útnak, illetve Mussolini térnek fogják nevezni.

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

Kinghall kapitány újabb levelet küldött szét Németországban

Nem képesek megállapítani a feladó kilétét

Halifax lordot vádolják a levelek sugalmazásával

Berlinből jelentik: Kinghall kapitány, aki Németországba szétküldött leveleire Göbbel néhány nap előtt éleshangú választ adott, a legújabb levéllel fordul a német tömegekhez. A levélben azt írja, hogy meggyőződése szerint Hitler kancellár rossz tanácsadók veszik körül és ezért nem képes szabadulni ezek befolyása alól. Ha Danzig visszatér a birodalomba, úgy kerülhetetlen a világháború. A déltiróli német visszavándoroltatásáról elítélően nyilatkozik majd követeli a nemzeti-szocialista rendszer politikájának megváltoztatását és élesen elárulja a csehek elnyomatását, valamint a zsidók közlését.

GÖBBELS VÁLASZÁVAL NEM FOGLALKOZIK A KÜLFÖLDI SAJTÓ

A Völkische Beobachter egyik cikkében az foglalkozik, hogy Göbbels propagandaügyi miniszter válasza Stephen Kinghall angol kapitány ismert levélére, miként hatott a külföldön. A lap ezeket írja:

— Most újból beigazolódott, hogy a külföldi sajtó mindig igyekszik elsiklani olyan tények mellett, amelyek neki nem tetszenek. Angliában nem nagyon foglalkoznak Göbbels válaszával és olykor vették, mintha jelentéktelen ügyekre vált volna. A Daily Telegraph látva, hogy Göbbels erősen fenyegeti Stephen Kinghall érveinek súlyát, egyszerűen azzal tér ki, hogy megállapítja:

Németország most már kezdi érezni az angol propaganda súlyát.

A francia sajtó is lényegében hallgatással fogadta a választ. Az amerikai sajtó követte a francia sajtó példáját, ezzel szemben az olasz sajtó hosszú cikkekben foglalkozott a propagandairügyi miniszter válaszával, sőt a svéd és jugoszláv lapok is kiemelték annak jelentőségét.

Berlinből jelentik: Stephen Kinghall angol tengerészisztis harmadik rópirat-levele is megérkezett Németországba. A német hivatalos körök felháborodással fogadták a levelet és arra gondolnak, hogy diplomáciai lépést tesznek az angol kormánytól, hasonlóan, hogy az inzultáló gesztus, amely a német nép önértéket mélyen sérti, ne ismétlődhessen meg. Német hiva-

talos körökben azt hiszik, hogy ezeknek a leveleknek a sugalmazója Halifax lord és Perth lord. A propagandának ez a módszere — vélekednek Németországban — még háború idején sem értendő, még kevésbé békeidőben.

Az ilyen cselekedet csak arra alkalmas, hogy még jobban elmérgesítse a helyzetet.

A német postaügyi hatóságok azzal kísérleteznek, hogy megállapítsák, kik azok, akik Stephen Kinghalltól propagandaleveleket kapnak, eddig azonban a postának minden ilyen irányú kísérletezése hiábavalónak bizonyult. Nehezen lehet azt is megállapítani, hogy az angol kapitány levelei tulajdonképpen milyen társadalmi réteghez szólnak. A címzettek egy része a leveleket átadta 15 nap leforgása alatt a rendőrségnek, vagy a Gestapónak.

Gyászünnep Curtea de Argesban Maria királyné halála napján

Öfelsége könnyes szemekkel hallgatta végig a gyászszertartást

Bucurestiből jelentik: Ma egy éve annak, hogy Maria királyné a Curtea de Arges-i kolostor kriptájába örök nyugalomra tért és ezalkalommal nagy szabású gyász-ünnepséget rendeztek. Reggel 8 óra 20 perckor érkezett meg Curtea de Argesbe a miniszteri különvonat, amellyel Iorga tanár, Mironescu, Vaitoianu tábornok és Argetoianu királyi tanácsosok, később pedig a kormány tagjai Armand Călinescu miniszterelnökkel az élen érkeztek meg. Ugyancsak megjelentek a helyi hatóságok képviselői is. A királyi különvonat délből 12 órakor érkezett és aoból Öfelsége II. Carol király, Elisabeta hercegnő és kíséretük szállt ki. Gépkoacin érkezett Curtea de Argesbe Branböl Heana hercegnő és Habsburg Antal herceg. A menet a székesegyházba vette útját, ahol Ieu püspök végezte a gyászszertartást, majd Öfelsége adjutánsainak kezéből átvette a hozzát gladiola-csokrokat és azokat Mária királyné és Ferdinand király sírjaira helyezte el. Ugyancsak virágcsokrot tett a sírokra Elisabeta her-

cegnő is. Öfelsége II. Carol király a gyászszertartást könnyes szemmel hallgatta végig, déli 1 órakor a király és kísérete visszatért Bucurestibe.

Déliből 12 órakor egyébként a pátriárkai székesegyházban gyászmisét tartottak Mária királyné halálának évfordulója alkalmából és ezen a város hivatalos személyein kívül a garnizon magasrangú tisztjei is megjelentek. Ugyancsak gyász-istentiszteletet tartottak a bucarestii spanyol szerzetesi zsidó templomban is, ahol Sabetay Djaen zsrabbi mondott imát.

A FRANCIA AKADEMIA LAPJA MARIA KIRÁLYNÉRŐL

A francia tudományos intézet lapja hosszabb cikkben emlékezik meg néhai Mária anyakirályné halálának évfordulójáról, ismerteti a nagy királyné életét, magasrendű és hősiességét, amiket a világháború sodrában mindenkor szem előtt tartott és biztosított a román nép számára.

GYÁSZISTENTISZTELETEK MARIA KIRÁLYNÉ HALÁLÁNAK ÉV. FORDULÓJÁN

Az a hálás szeretet és hűség, amellyel az ország népe Mária királyné iránt viseltetett, tegnap kegyelmes módon jutott kifejezésre. Mária királyné halálának évfordulóján Temesvárott minden templomban gyászistentiszteletet tartottak, amelyen a jószágos és felejtethetetlen királyné lelkiüdvéért imádkoztak. A gyárvarósi román székesegyházban tartott gyászistentiszteleten résztvett Ciupe Gheorghe dr. a királyi helytartóság vezértitkára, Popovici Virgil ezredes, megyei prefektus, Tieran Emil dr. főpolgármester, Gritta Ovidiu rendőrkészvő és a többi hatóságok vezetője is. A tisztikart Ciurmaneanu ezredes, csendőrségi felügyelővel és Duckh: ezredes ténparancsnokkal az élen külön tiszti küldött. A gyászistentiszteletet nagy papi segédlettel Tiucra Patrichie dr. főesperes celebrálta, utána pedig szívből fakadó beszédet mondott, amelyben a nagy királyné áldásos munkásságát méltatta. Utalt arra, hogy milyen nagy fájdalommal fogadta az ország népe a királyné halálának híret és még most is siratják a nagykirálynét, aki egyben a legnemesebb asszony is volt. Gyászistentisztelet volt a belvárosi püspöki székesegyházban, ahol Unterweyer Lothar dr. kanonok, szeminárium rektor celebrálta a szentmisét, továbbá a többi felekezeti templomban is volt gyászistentisztelet.

Hitler, Mussolini és Franco Olaszországban találkoznak

Elhagyta Spanyolországot Ciano külügyminiszter Német-olasz-spanyol egyezmény készül

Ciano gróf olasz külügyminiszter Sevillába érkezett, ahol Jordana külügyminiszter fogadta. Az olasz külügyminiszter koszorút helyezett a hősök emlékművére, majd a lakosság üdvözlései között a kikötőbe hajtatott és a Eugénia di Savoia fedélzetén Olaszországba indult. A cirkáló a spanyol hadihajók ágyúörgéje között hagyta el a kikötőt.

Az egyik spanyol lap közli Ciano olasz külügyminiszter nyilatkozatát spanyolországi nyomásairól. A nyilatkozat többek között azeket mondja:

— Öszinte bámulat tölt el, amikor látom, hogy a spanyol nép milyen energiával teremti új életet a polgárháború romjain. Azért jöttem, hogy a Duce és az olasz nép üdvözlését hozzam magammal. A két nép közé a polgárháborúban elesett katonák elszakíthatatlan láncot kovácsoltak. Spanyolország és Olaszország egy úton haladtak a múltban és egy úton fognak haladni a jövőben is.

Berlinből jelentik: Hitler kancellár üdvöz-

lő táviratot küldött Franco tábornoknak a spanyol nemzeti felkelés évfordulóján. A távirat a következő: A spanyol nép nemzeti felkelésének évfordulóján fogadja exellenciás uram úgy a magam, mint a német nép szívvelyes üdvözlését és szerencsekívánatait. Reméljük, hogy a kivívott győzelem mindenkor a spanyol nemzet bülségesre lesz.

A Corriere della Serra Ciano gróf olasz külügyminiszter spanyolországi útjával kapcsolatban megjegyzi, hogy mennyire hasznos volt a két baráti állam képviselőjének személyes találkozója. Spanyolország gazdasági összeköttetését a legteljesebben ki fogja fejleszteni Olaszországgal és a politikai kérdéseket a fasisztarendszer alapján fogja megoldani.

Híre jár, hogy Franco tábornok, Mussolini miniszterelnök és Hitler birodalmi vezér közös találkozót tartanak Olaszországban, amikor Franco Mussolini meghívására odaérkezik. Ez alkalommal egyezményt létesítenek a három baráti állam között.

Fejfájás, migrén, hűlés - eseteiben
ANTINEURALGIC

JAWOL

3 TABLETTAT TARTALMAZÓ DOBOZ
GYÓGYSZERTARAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

Beszámoló

a „Fekete reitély“-ről

A newyorki Harlem-negyed különös élete. — A négerkérdés még mindig megoldatlan problémája Amerikának

Aigner László, a kitűnő magyar hírlapíró, aki hosszabb idő óta él New Yorkban, tanulmányozta a híres Harlem-városrészt, a nagy világváros néger negyedét. Tapasztalatairól több cikkben számolt be, amelyet mi is közzéteünk.

Newyorkból jelentik: Sivítva bűgött a Savoy „superhot“ jazz muzsikája. A párok bosszorkányos gyorsasággal tekergették tagjait a „Lindy Hop“ ördögös figuráira. A társaság újonnan érkezett európai női tagjai nem tudtak feléledni a gyönyörűségtől:

— Micsoda nép, micsoda fajta, micsoda művészet! . . .

Kísérőm, a koromfekete arcú Ted Poston, — Amerika első számú híres fekete újságíró-riportere —, aki ma az egyetlen, aki fehér újság szerkesztőségének, a Newyork Post-nak beltárgya, elnéző mosollyal hallgatta a lelkes hölgyeket. Láttam, valami nyomja a szívét.

— No, csak ki vele, Ted. Ellentmondani akar? Igaz?

— Nem akarok ellentmondani — felelte Ted Poston. — Megértem a lelkesedést. Csak éppen ne haragudjanak, ha én nem tudok lelkesedni. Mert a mögött a tomboló forgatag mögött, ami magukat, fehéreket annyira fellelkesíti, nem látják meg az igazi négert, az igazi Harlemet, Newyork négernegyedét. Mert sem a Savoy, sem Father Divine hókuszpókusza nem az igazi Harlem.

— Ha megígéri, hogy hallgat rám, ha nem könnyelműsködik és nem kérdez többet, mint amennyit kérdezni lehet és szabad, ha megígéri, hogy tapintatosan lesz és nem keveri bajba magát és engem, megmutatom önnek az igazi Harlemet.

Megígértem . . . Így indultunk másnap hosszú vándorútra abban a titokzatos birodalomban, amelyben behatolnia megbízható vezető nélkül fehér embernek kiszámíthatatlanul kalandos vállalkozás. Egy hibás mozdulat, egy meggondolatlan szó elegendő ahhoz, hogy Harlem lappangó gyűlölete lángra lobbanjon, hogy az idegen, még mielőtt magyarázkodhatna, mentegetőzhetne, a megvadult csöcselék áldozata legyen.

Érthető izgalommal készültem tehát Ted Poston Harlem-kutató expedíciójára.

400.000 FEKETE, 100.000 FEHÉR.

Mi ez a Harlem?

Széles, parádés Avenue-i valahol lenni az „alsó városban“ erednek. De mire ideérnek, maguk sem ismernének önmagukra, ha uccajelző tábla nem emlékeztetné rá, hogy ez a maszatos gyerekekkel, rongyos ténfergő alakokkal teli széles sugárút, amelyen az emeletes zöld autóbuszok szaladgálnak, ugyanaz a „Fifth Avenue“, amely nyolcvan és egynéhány blokkal délebbre a felhőkarcoló város büszkesége. Itt Harlemben már alacsonyabbak a házak (noha hat-nyolc emelet nem ritkaság), régimódiak az épületek, a boltok egyszerűbbek,

a boltokban fekete a vendég és fekete a kiszolgáló személyzet.

Fekete fűszeres méri a burgonyát fekete természetes háziasszonynak, fekete borbély keni a hófehér szappanhabot koromfekete vendég arcára. A bárpult mögött feketearcú pincér öblögeti bosszorkányos gyorsasággal a poharakat és a pult előtt jólöltözött fekete irodalányok szűrösölnek az ice-cream-szódát. Az uccasarkokon fekete csoportnak prédikál a fekete szónok, vagy fekete csodadoktor.

És a széles sugárútnak, a Fifth, a Seventh, az Eighth és a Ienox Avenue-k széles mellék-uccáiban fekete asszonyok tereferélnek a piszoktól fekete kapuk előtt. Fekete gyerekek hancúroznak az uccán, vagy nyalják a tarkaszínű fagyaltokat, amit fekete árusok mérnek centekért az uccasarkon.

De a nagy feketeség összhangját egyszerre megzavarja valami.

Egy hentesüzlet előtt fehér boltost látok. Mi ez?

— Ez Harlem nagy problémája — feleli

Miss Clara Bowman, Amerika egyik leghíresebb néger karakterszínésze. Végig vendégszerelte már egész Európát, játszott a Buckingham Palace udvari előadásán, királyok és fejedelmek előtt. Egyszerű, lakályos hatszobás lakásban lakik a Central Park északi oldalán. A szobák kicsinyek, a berendezés egyszerűen polgári, de takaros tisztaság dominál bennük.

Miss Bowman éppen a varrógép előtt találok. Igaz, férje egy híres hawaii bariton, — akit Miss Bowman nemrég fedezett fel ottani útján — éppen a legújabb RKO rádiószereződését olvassa fel a házias művésznek, de Miss Bowman, miközben barátságosan helyet kínál, abba sem hagyja a varrást. Valami függönyfélélt készít a csinos lakás további csinosítására. Szerény és barátságos Miss Bowman és szerény és szívélyes az a másik híres színész is, akit meglátogattunk egyszerű kétszobás otthonában.

Miss Bowman heti 750 dollárra számíthat

Gyanus jóakarók a láthatáron

A jóhízemű közönség figyelmét felhívjuk több esetre, amely az utóbbi időben Temesvárott ismételt előfordult és amellyel szemben a kellő óvatosság nem indokolatlan. Rendszerint jó megjelenésű, középkorú férfú kopog be a lakásokba, legtöbbször özevgyasszonyok hajlékába és biztos fellépéssel az iránt érdeklődik, hogy van-e a háziaknak régi osztrák-magyar hadikölesönkötvénye. Ha van, akkor a látogató elkér 174 leit azzal, hogy egy héten belül a tulajdonos megkapja a régi hadikölesön névértékének a felét készpénzben. A legtöbb esetben a látogató megkapja a kért összeget, amelyről nyugtát is ad. Azután elköszön és többé nem jelentkezik. Ezzel a módjával viszont régi külföldi nyereséyes sorjegykötvények iránt érdeklődik és ha azt a választ

a néger riporterek királya. — Négy százezer fekete és százezer fehér. Csak hogy az egyötöd fehér lakosság tölti be a létező munkahelyi négyötöd részét és a négyötödnyi többségnek csak a maradék egyötöd jut. Ime, Harlem egyik szociális problémája dióhéjban.

IRTÓZATOS NYOMOR

— És hogy érzik magukat a fehérek?

— Ugylátszik, jól, mert az utóbbi években sokat zaklattuk őket és mégis maradnak. Val mikor még fekete segédet sem akartak alkalmazni. Ma már eljutottunk odaig, hogy a legtöbb üzletben legalább néhány fekete is dolgohat, mert, ha nem dolgozhat, akkor nem is vésárolunk ott.

— Csak szegény ember él hát Harlemben?

— Nem. De a szegény embereket az uccán látja, mert nincs hova menekülniök. Az „otthon“ olyan rettenetes, hogy szívesebben vannak uccán. A lakáskérdés a legégetőbb problémája Harlemnek. Mióta 1910-ben Délről, a nagy gyapotvidékekről a népvándorlás megindult, északi nagyvárosok fekete lakossága megnagyosodott, sőt egyes helyeken fűszereződött. Iszonyú túlszűfoltta lett hát Harlem is. Vannak házak, amelyek már összeomlóban vannak, az üres épületek éjjelenként még tucatsszámú járnak hálni az ingyenlakók. Vannak lakások, amelyeknek két-három elképzelhetetlenül piszkos féregrágta falai között

két-három szobában tíz-tizenkét lakó is szorong,

hogy megfizessék a magas házbéreket. Mert házbérek magasak Harlemben. 10—30—100 százalékkal magasabbak, mint a város hasonló negyedeiben. De a szegény néger mégsem költözik el Harlemből. Mert bárhová fordul egyszeriben száz százalékkal felszökik a lakár, mihelyt négernek adják ki . . . És amint itt Harlemben legalább otthon van a magfajtái között, ahol a maga keretei között legalább aránylag emberi élelet élhet és nem minden lépten-nyomon attól tartani, hogy nevetik, lenézik, vagy esetleg kidobják, ha valahová be akar menni . . .

— De a gazdag néger is jobban itthon van Harlemben, mint egyebütt. Itt legalább megbecsülik és talán még azt is érezheti, hogy elől, mint a többiek.

— És hogyan laknak azok? A híresek, előkelők? . . .

— Jöjjön, meglátogatjuk az egyiket.

Két híres fekete művész

jövedelemképpen film-, rádió- és színpadi szerepei nyomán.

A színész pedig, Rex Ingram, a „Green Pictures“ felejthetetlen „Lord“-ja hetenként megkeres 2000 dollárt is. Eppen útra készült. Kétféle új filmjében, a „Bagdadi tolvaj“-ban játszik majd az egyik főszerepet. De a kétezer dollár és a 750 dollár valószínűleg nagyrészt a talárréka vándorol, mert sem Miss Bowman (a maga főzi az ebédet), sem Rex Ingram (a ritkán jár el hazulról esténként) talán az ötödik részét sem költi el jövedelmének.

Mind a ketten szerényen és beosztottan élnek. Nem dobálják a pénzt extravaganciák mint felkapaszkodott kollégáik, mert tudják, hogy a pénz igen hatalmas fegyvertárs, hatalom, függetlenség, biztonság és nyugalom. Mind a gazdag négernek Harlemben is több a bevétele, mint a szegénynek . . .

A néger ambíciója tehát: hatalmasan gazdagnak lenni — Harlemben.

kapja, hogy a házban van ilyen sorsjegy, akkor végja, hogy az nyert, elkér két-háromszáz leit a nyereségnyel továbbításáért, nyugtát ad és elköszön. Helyén a második helyen azzal állít be, hogy román beruházás kölcsönkötvények iránt érdeklődik, szintén elkér 174 leit azon ígérettel, hogy a kötvénytulajdonos megkapja a teljes névértékét, közben azonban levágja kamatszélivényekből és azokat magával viszi. Nyugtát itt is ad. Az egyes nyugtákon ez a nyomtatás szöveg áll: Mercur felszámolás alatt. Mivel itt nyilvánvalóan megtévesztési szándékról van szó és illető látogató még egy esetben sem hozta el a kötvénybe helyezett összeget, a közönség legyen óvatos és ne adjon hitelt az ilyen természetű látogatásnak.

Bartucz Lajos szerint

A magyar nép nem mongol fajta

A magyarság hét faji elemből tevődik össze

Bartucz Lajos dr. nemrégiben adta közre a statisztikai Szemlében a magyarság faji összetételére vonatkozó kutatásainak eredményeit. Ezek szerint a magyarság, mint minden faj, igen sok rassznak a keveréke, azonban mint keverék is jellegzetes és így valószínűsíthetünk magyar típusokról. Nemcsak minden rassznak van valami magyar magyarságon, hanem azért is, mert van rassz, amely talán sehol másutt, mint nálunk formában nem található. Ez

a turanid

Bartucz által „Alföld” típusnak nevezte, amely a mai magyarságnak legelső faji eleme. Ennek jellemző vonásai: keskeny bírszín, egyenes haj, sötét szem, rövid koponya, közepes természet, egyaránylag kis szája és áll, domború nyakcsigolyásgözetes és ovális közt helyet fogorvoma. Nevezetes képviselői: II. Rákóczi és Deák Ferenc. A mai magyarságnak kb. 25—30 százaléka tartozik ebbe a rasszhoz, pedig éppen a szinmagyar vidékek népe, a társadalmi osztályban, de különösen a mai nép. A honfoglalás korában még nem volt a jelentősége, a honfoglaló magyarvezető szerepet játszott ez a rassz. A mai magyar nép legjelentősebb rasszeleme a mai és a honfoglalás kori magyarságnak egyaránt

a kelet európid.

A mai magyar nép keletbalti rassz. A mai magyarság kb. 25—30 százaléka tartozik ebbe a rasszhoz, pedig éppen a szinmagyar vidékek népe, a társadalmi osztályban, de különösen a mai nép. A honfoglalás korában még nem volt a jelentősége, a honfoglaló magyarvezető szerepet játszott ez a rassz. A mai magyar nép legjelentősebb rasszeleme a mai és a honfoglalás kori magyarságnak egyaránt

A dinári

Az alföldi ősi eleme a magyarságnak, bár a honfoglalás korában gyakorisága még csak 5—6 százalékos volt, de tagadhatatlanul szerepelt benne maga Almos is. Anonymus leírása szerint a dinári rasszba tartozott. „Maga Almos sötét barna ábrázatú, fekete, de nagy szemű, hosszú és karcsú természetű vala, kezei tömördekek és hajai hosszak valának”, írja Anonymus. A mai magyarságnak körülbelül 20 százaléka tartozik a dinári rasszba. A szaporulat két forrásra oszlott: egyik része honfoglalás előtti ősvadny (a jazyg származata srok csoportjai) volt feltűnően sok a dinári koponya), a más része pedig bevándorlás vagy beolvadás következménye. Erre mutat az, hogy az ország déli és nyugati szélei felé mind sűrűbben találkoztunk a dinári típusú egyénekkel. Nagyon gyakoriak a dinári típusú egyének a déli határok között is. Jellemző vonásai: kisközepes természet, rövid, kerek fej, rövid, tömpe orr, zömök alkat, barna haj és szem. Legsűrűbben a Dunántúl, különösen az osztrák határ közelében fordul elő. Lehetséges gyakori a déli határok mentén is. Van a magyarságnak egy tisztán ázsiai rasszeleme is. Ez, bár számszerűleg nem annyira jelentős, de nagyon jellemző és tőlünk nyugatra már nem fordul elő. Főleg a déli határok mentén fordul elő.

Az alpi

Az alpi típusú rassz kb. 15 százalékat tesz ki a mai magyarságnak. Egy időben ezt tekintették a legjellemzőbb magyar típusnak. Bartucz megállapítása szerint azonban ez a rassz nem ősi eleme a magyarságnak, mindenütt sokkal inkább beépítés, vagy beolvadás útján került a magyar nép összetételébe. Leggyakrabban a városi értelmiségi osztály és a munkásság között fordul elő, de mindenütt megtalálható a telepítések között. Jellemző vonásai: kisközepes természet, rövid, kerek fej, rövid, tömpe orr, zömök alkat, barna haj és szem. Legsűrűbben a Dunántúl, különösen az osztrák határ közelében fordul elő. Lehetséges gyakori a déli határok mentén is. Van a magyarságnak egy tisztán ázsiai rasszeleme is. Ez, bár számszerűleg nem annyira jelentős, de nagyon jellemző és tőlünk nyugatra már nem fordul elő. Főleg a déli határok mentén fordul elő.

a mongoloid

rasszokról négy változata szerepel a magyarságban. Ez a négy terület: a palócok, a Dunántúl északi része, a Csalók és a Jászkun-ság területén. Az alacsony természet, rendkívül széles pofacsont, széles orrgyök és cimpá, a mongoloidra emlékeztető szemállás, aránylag kis szem, sárgásbarna szem- és hajszín, elszórtan mindenütt felbukkan az országban, különösen pedig ott, ahol palócok nyelvjárás van. A mai magyarságot körülbelül 4—5 százalékból alkotja ez a fajcsoport. Honfoglalás kori magyarságunkban még kisebb arányban szerepelt. A szaporodás leginkább avar maradvány lehet, legalább is erre mutat az, hogy elterjedése ma is gyűjtőből követi a régi avar települések vonalát.

Körülbelül ugyanilyen mértékben terjedt el

az északi

rassz Magyarországon. De míg mongoloid típusú egyéneket a legszegényebb köznép között találunk leggyakrabban, az északi típus inkább a főnemesség, hivatalnok és katonacsaládok és az ipari munkások között fordul elő. Az Alföld

földműves népének csak elvétve található meg. Jellemző az is, hogy vallások közül leggyakoribb az evangélikus vallást követők közt és legtrikább a reformátusok között. Látszik, hogy ez a rassz betelepítés útján került a magyarságba. Erre mutat az is, hogy az északi típusú egyének legnagyobb részének ma is német, vagy szláv neve van. Azonban egészen kis mértékben már a honfoglalás korában is szerepelt a magyarság között. Ma körülbelül 4 százalékat teszi az egész magyarságnak.

0.51 százaléknál

mediterrán elem

is van a magyarok között. Azonban sehol sem szerepel az alacsony természet, hosszú koponya, keskeny arc és a sötét szinkomplexió olyan sűrűn, hogy mediterrán foltokról beszélhetnénk. Leginkább a fő- és köznemességben találjuk meg, mégpedig az ország déli és nyugati határai felé. Valószínűleg valamely, a honfoglalás kor itt talált nép maradványa, amely lassan kiszorult a hegyek közé.

Végeredményben tehát megcáfolja Bartucz Lajos azt a hiedelmet, hogy a magyarság mongol fajta volna. Legfontosabb elemei a magyarságnak éppen európai rasszok. A keletbalti, mely 20%-át, a dinári, mely szintén 20%-át teszi, tisztán európai típusú rassz, a turanid rassz pedig, amely 25—30%-ban szerepel, átmeneti alak, azonban a mongoloid jelek elenyészőek benne s már eredetileg sem volt soha tiszta mongol jellegű rassz.

Hazugságmutató géppel vallatják az amerikai tömeggyilkost

Clevelandből jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a rendőrség elfogott egy Frank Doleshall nevű 52 éves kömvest, akit a felmerült bizonyítékok alapján joggal gyanúsít azzal a sok gyilkossággal, amelynek

áldozatait a múlt évben borzalmasan megcsontolták.

A szörnyű kegyetlenséggel meggyilkolt és feldarabolt áldozatok száma 13, köztük van egy Edward András nevű magyar férfi is.

A gyilkos a vallatás során szívósan tagad, csupán annyit ismert eddig be, hogy az egyik nőáldozatot, egy úrcait, szóváltás során késével agyonszarta és holttestét feldarabolta. A többi tizenkét áldozattal kapcsolatban csupán azt ismerte be, hogy ismerteket.

Allhatatos tagadása láttára a hatóságok most az ügyvezető

hazugságmutató készülék segítségével próbálják vallomásra bírni a vádlottat.

Ez a készülék új amerikai találmány és eddig még nem nagyon próbálkoztak vele, bár feltalálója és számos pszicháter is feltétlenül megbízhatónak mondja. A készülék lényege az, hogy megmutatja vajjon a vádlott igazat mondott-e a hozzá intézett kérdésekre adott válaszában, vagy sem.

A tömeggyilkos vallatása során a hatóságok most arra a megállapításra jutottak, hogy a készü-

lök valóban sikeresen használható. Kísérletképpen újra kérdést intéztek Frank Doleshallhoz Florence Polilly meggyilkolásáról, amelyet a tömeggyilkos nem is tagad. Beismerő vallomását a hazugságmutató készülék is igaznak jelezte.

— Hová tette a holttestét? — kérdezte az egyik detektív. Ennek az áldozatnak a fejét ugyan is mind a mai napig nem sikerült megtalálni.

— Nem tudok róla semmit — válaszolta vállatvonva Frank Doleshall.

— A vádlott nem mond igazat — jelezte ekkor a hazugságmutató készülék, mire a kihallgatást vezető rendőrök igyekezett a vádlott lelkére beszélni. Frank Doleshall ekkor megjelölt egy helyet, hogy ott ásta el Florence Polilly fejét.

— Ez igaz — jelezte most a készülék. Azonnal bizottság indult el, hogy megkeresse a jelzett helyet. Meg is találták, de kiderült, hogy időközben a szóbanforgó helyen útépítkezés folyt, úgyhogy a hiányzó fej megtalálása bizonyos nehézségekbe fog ütközni.

A többi 12 gyilkossággal kapcsolatban Frank Doleshall még egyre tagad,

a készülék azonban minden alkalommal jelzi, nem mond igazat.

A vádlottat egyébként elmeszakértők is megvizsgálták. Úgy találták, hogy teljesen egészséges és teljes beszámítható képességű.

Honolulu

először
POWELL
a géppuskalövő lány

Robert
YOUNG
George
BURNS
Gracie
ALLEN
Rendező: G. BUZZER

volt
C
R
O
I
V
R
O
S
L
O
mozi

A legújabb filmtermelés legszenzációsabb darabja. Eleanor Powell önmagát műlja felül ebben a filmben, melynek csellelménye a déli szigeteken játszódik

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hátbátók, közhatalomok és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Csak macskákat lestett

egész életében Louis Wain, az örült lánegész névvel illetett amerikai festő. Ennek a szenvedélynek azonban egészen különös oka volt. Már régesrég történt, hogy alig néhány hónapi boldog házasság után a művésznek meghalt szeretett felesége. A haldokló asszony utolsó öröme egy bájos kis macska volt, amely ott játszadozott vele mindaddig, míg személt lehunyt. Wain ezután mindig csak macskákat festett. És mindvégig — most, halt meg hetvenkilenc éves korában egy elmekórházban, — megmaradt eme szokása mellett. Annak idején képeit a leghíresebb muzeumok és múgyújtók keresték, mert senki sem tudott annyira közel férni a macskák rejtélyes lelki világához, mint ez a furcsa művész. Az első trükk-filmet is Wain készítette el, kizárólag macska szereplőkkel. Röviddel halála előtt még nagy képsorozatot készített, s ezeket ki is függesztették a kórház fogadótermében „A macskák nyara” címen. De sikereinek már nem örvendhetett, mert délután hirtelen rosszul lett s meghalt. Meghalt szegényen és elborultan, mint elődje, a francia Stenlein, aki ugyancsak szerelmese volt a macskáknak és ezerszámra örökítette meg őket csodálatosan finom rajzaiban.

(f.)

— **IDŐJÁRÁS:** Északról déli irányba vonuló felhősödés, eső és zivatar várható, a hőmérséklet tovább emelkedik.

— **Életbelépett az angol-román pénzügyi egyezmény.** Londonból jelentik: Hétfőn jelent meg az angol kincstári hivatal közlése, amely szerint a július elsején aláírt angol-román pénzügyi megállapodás életbelépett.

— **Repülőszerecsenlenség.** Ramnicul Valceából jelentik: Az itteni repülőmeetingen Edgar Subotin polgári repülő, aki egy Adam nevű mérnök feleségével emelkedett a magasba, műtorhiba folytán kényszerleszállást végzett, miközben a mérnök felesége súlyosan megsebesült.

— **Háborúból visszamaradt kézigránát megölt egy gazdálkodót.** Brassóbol jelentik: Samuila Stefan 36 éves gazda kézigránátot talált a fűben. A gazda kézbevette a gránátot, miközben az felrobbant és Samuila Stefan darabokra szaggatta.

— **Az északi államok megőrzik semlegességüket.** Stockholmból jelentik: A svéd sajtó egyre erősebben foglal állást az angol külpolitikának olyan elképzelései ellen, amelyek az északi államok semlegességi törekvéseinek figyelmen kívül hagyásával, biztosítékot óhajtnak nyújtani a Szovjetunióknak, hogy háború esetén megvédjék ezeket az államokat a függetlenségét. A Tingen Bladed című lap megállapítja, hogy az északi államok semlegességi blokkja közé az európai nagyhatalmak éket akarnak verni, ami ropant nagy veszélyt rejt magában, ezért mindent el kell követni, hogy ez a külpolitikai tendencia ne sikerüljön. Az északi államoknak minden áron meg kell őrizni semlegességüket.

— **Katonai gyakorlat közben tíz katona vízbefüladt.** Pozsonyból jelentik: Nyitra közelében a Nyitra folyón pontonyakorlatozás közben borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik pontonon egy katona minden ok nélkül elkiáltotta magát, hogy víz szivárog be, mire óriási rémület keletkezett. A pontonon tartózkodók és többnyire úszni nem tudó katonák a folyóba ugrottak. Tíz katona életét vesztette. Az áldozatokat Csatlós nemzetvédelmi miniszter jelenlétében temették el.

Július 19

Szerda

Vince, Emília,

Makrina

1701. július 19-én született a magyarországi Szöny községében egy összenőtt leányikerpár. Eppen úgy voltak összenöve, mint a több mint másfél század előtt született híres szíamí megvásárolta Csuzi Cseh János református lelkész, egyházi író és orvos. Bejárta velük egész Európát és három év után mint gazdag ember tért vissza hazájába. Gazdságát tudományos kutatásokra és könyvkiadásra fordította.

1829. július 19-én született Cherbuliez Viktor francia regényíró. Munkáit nagy emberismeret, magasabb műveltség és emelkedett szempontok jellemzik. Írásai révén megválasztották a francia akadémia tagjává. Számos regénye magyarul is megjelent. Regényei érdekesekek, élvezetesekek.

1927. július 19-én halt meg I. Ferdinánd, Románia királya. A világháború elején került trónra, I. Carol király halála után. A háború után nagy gondja volt a megnagyobbodott Románia fejlesztésére és felvirágoztatására. I. Ferdinánd király több alkalommal járt Temesvárott és a Bánság különböző részein. Hamvai a Curtea de Argesben levő királyi mauzóleumban pihennek, ahová a mult évben elhalálozott feleségét, Maria királynőt is temették.

— **KOLERAJÁRVÁNY ÜTÖTT KI EGY ZSI. DÓ EMIGRÁNSOKKAL TELT HAJÓN.** Bucarestből jelentik: A Capitala jelentése szerint négy gőzös, amelyen németországi, ausztriai és csehországi zsidó menekültek tartózkodnak, Szíria és Palesztina között a nyílt tengeren cirkálnak. A hajók nevei: Oziris, Breslau és Tesall, a negyedik hajó neve pedig ismeretlen és a négy hajón összesen mintegy 2560 menekült — férfiak, nők és gyermekek — tartózkodnak, akik Triesztben szálltak hajóra. Az egyik hajón kolerajárvány terjedt el és a francia hatóságok gyógyszerkelet küldtek az utasok segítségére. A Breslau nevű gőzös 450 utasának megengedték Beyruth kikötőjében való kiszállást, itt azonban elkülönítették őket. másik 600 utasnak pedig ideiglenes menedéket adtak.

Rádióvevők figyelmébe!

Kivételes alkalom rádióvásárlásra!

250 lei havi részletfizetésre,

300 lei havi részletfizetésre és

500 lei havi részletfizetésre

már Super-rádió kapható!

„STANDARD”
rádió-szaküzlet
TIMISOARA, I., Eugen de Savoya-u. 7.

— **Ismét a hadkiegészítő parancsnokságok adják az útlevelehez szükséges okmányokat.** Bucarestből jelentik: A nagyvezérkar közleményt tett közzé, amely szerint július 20-tól kezdődően az útlevelek kiállításához szükséges katonai okmányokat nem a nagyvezérkar, hanem az illetékes hadkiegészítő parancsnokságok állítják ki úgy, mint az régebben történt.

— **Róman színtársulat játszik Londonban.** Bucarestből jelentik: Az egyik róman színtársulat a napokban Londonba indul, hogy a nemzet színjátszás fejlettségéről tegyen bizonyosságot az angol fővárosban. Ugyanekkor egy neves angol színtársulat érkezik Bucarestbe, ahol a legelőkelőbb színházakban előadásokat fognak tartani.

— **Ismert magyar jogtudós halála.** Budapestrol jelentik: Gaár Vilmos felsőházi tag, nyugalmazott kúriai bíró 77 éves korában meghalt. Halálát szívembolia okozta. Gaár egyike volt Magyarorszáig legkiválóbb jogtudósainak.

— **A Magyar kiscsapat vezetője a régi alkotmány megvédéséről.** Tarpalbol jelentik: Bajosi-Zsilinszky Endre, országgyűlési képviselő a tarpali választókerületben mondott beszámolójában kijelentette, hogy a független kiscsapat a Tiszántúlról indítja meg nagyarányú új szervezési mozgalmát. Leszögezte, hogy a part elképzelése külpolitikai téren a függetlenség, belpolitikai téren pedig a földreform sürgős megoldása. A kiscsapat hivatása, hogy védje az alkotmányt és tiltakozzék a diktatorikus rendszer ellen. A lengyel-magyar baráti kapcsolatokról szólva kijelentette, hogy a lengyel-magyar szoros együttműködés a Duna völgyében bármilyen oldalról jövő erős hatalmi nyomással és hódító szándékkal szemben biztos alapot jelent.

— **A FÜRDÉS HALÁLOS ALDOZATA.** Brassóbol jelentik: Kedden két haláleset történt az Olt folyóban fürdőzőknek: Maerus községben Tóth János 11 éves fiú a folyóba fulladt, miután nem tudott úszni és mély vízbe került, Szentpéter községben Zohor Ioan 42 éves földműves fürdés közben elmerült és megfulladt.

Még husz év?

Teringett, ez aztán igazán nem kevés, van szó ugyanis, hogy a japán—kínai háború ebben a harmadik évben sem kerül a döntőbe. latkozatok történtek japán részről, hogy fele készülni egy akár husz éves háborúra is, hogy legyen intézve a kérdés. A kínaiak viszont ugyan csak felvették az odadobott keztyűt, ám le nem hátráltak a háború elől. A japánok meg szerencse, hogy nem mindig úgy történnek a dolgok, ahogy földi értelmünkkel elhatározzuk. V. császár is azt mondta 1914-ben, hogy mire a sós faleyli lehull véget ér a háború. Pedig az tartott még négy keserves éven át. Hátha épp fordítva lesz odaát Ázsiában. Hogy a hadreg igen bosszú terminust adnak, de valamilyen hírtelen véget vet majd a háborúnak a kal irgalmasabb sors.

(—) **A Viribus Unitis rózsainnepélye** is a hagyományos jókedv és fesztelen hangjegyében folyt le. A józsefvárosi Wagner-vendéglő helyiségében ment végbe az ünnep, amely gazdag és változatos műsort nyújtott megjelenteknek. Enekszókák, táncok, humor-előadások és egyéb szórakozás élénkítette a sort. A rendezés Weigner Ernő főtitkár kezében volt, aki évek óta sikeresen buzgólkodik a Viribus Unitis asztaltársaság minden rendezésének sikere érdekében.

— **Lángokban áll egy tengeren haladó japán gőzös.** Tokióból jelentik: A Sokuyom nyolcezer tonnás japán gőzös, amelynek fezetén 110 utas volt és egyben nitrátszállítmány is vitt magával, a Csendes Óceán kellős közepébe kigyulladt. A hajó tűzoltósága nyomban hozzáfogott a tűz lokalizálásához, azonban attól tanak, hogy amennyiben a tűz megközelíti a helyet, ahol a nitrát van felraktározva, a hajó a levegőbe fog repülni.

(—) **TEMESVÁROTI NINCSEN TIFUS BETEG.** A rekkenő hőség ellenére, amikor a jányos betegségek könnyebben terjednek, Temesvárt területén esidőszintén igen kedvezőek a közegségügyi állapotok. A városi főorvosi hivatalnál tént bejelentések szerint tifuszmegbetegedés a területén egy sincsen, diftériás beteg van egy, nyaró kettő és orbáncset három fordult elő.

(—) **SZÜLETÉSEK.** A temesvári anyakönyv hivatalban a következő születéseket jelentették Kovács Ferenc józsefvárosi munkás Rozália leánya, Neulaender Izrael szabó Simon nevi Rontskievits Imre kereskedő Otília nevi leánya Bezdán Ferenc lakatosmunkás Klára nevi leánya.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** A temesvári anyakönyv hivatalban a következő halálozásokat jeztették be: Radoszavlevici Stefan 79 éves áll nyugdíjas, Miskovics Ecaterina született Marinó 80 éves beivárosi háztartásbeli és Imre Béla 31 éves erzsébetvárosi szabósegéd.

Szerkesztői üzenetek

Lugosi érdeklődő. A belgrádi orvos pontos mént nem áll módunkban közölni. Forduljon a burestii jogoszláv követséghez, amely megszerzi a adatokat.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLATI

Szerdán, július 19-én a szolgálati beosztás következő:

Az I. kerületben a Libertatii téren levő Jahn K. gyógyszerár.

A II. kerületben a Maresal Joffre uton V Schul gyógyszerár

A III. kerületben a Carol uton levő Kell gyógyszerár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren le Craciun gyógyszerár

A V. kerületben a Corvin gyógyszerár Ujkirodán Panajoth Ernő gyógyszerára állan éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:

SZERDA, JULIUS 19.

APOLLÓ: A halálugrás (német film).
CAPITOL: Ejjeli menedék (francia film).
CORSO: Honolulu (angol film).
SCALA: A négyes fogat (angol film).

Szerelmi dráma a fővárosban. Bucureshtől jelentik: Izzalmas szerelmi dráma játszódott le hétfőn a fővárosban, amelynek szereplője Florescu Teodor kereskedő, az egyik tekintélyes bucureshti fűszer és gyarmatáru kereskedés tulajdonosa volt, szenvedő hősé pedig Radulescu diákleány. A kereskedő és a diákleány között már hosszabb idő óta baráti viszony állott fenn. El is jegyezték egymást, de a leány szülei a nagy korkülönbségre való tekintettel ellenezték a házasságot. Hétfőn Teodor Florescu együtt sétált barátnőjével, és megbeszéltek és a fiatal leány ott akarta hagyni, és a férfi erőszakkal marasztalta. Közben megérkezett a leány édesanyja két idegen szemmel társaságában. Amikor a kereskedő látta, hogy nem marasztalhatja tovább szerelmesét, elrontotta revolverét és a leányra lőtt, aki súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházi szállítása közben meghalt. A gyilkos kereskedőt letartóztatták.

A júliusi nyugdíjak számfeljtése

A nyugdíjnyelvek likvidálása július hónapjában megkezdődött. A 3. számú adóhivatalnál likvidálják a Józsefvárosban és Erzsébetvárosban lakó nyugdíjasok könyveit. A katonai és polgári nyugdíjasok pénteken, július 21-én reggel 8 óráig kerülnek sorra. A polgári nyugdíjasok szombaton, július 22-én az A-L betűk, hétfőn, július 24-én az M-Z betűk, mindenkor reggel 8 óráig kerülnek sorra. A 2. számú adóhivatalnál a Józsefvárosban lakó összes nyugdíjeseportok kerülnek sorra és pedig csütörtökön július 20-án az A-L betűk, pénteken július 21-én az M-R betűk, hétfőn július 24-én pedig az S-Z betűk kerülnek sorra és mindenkor délután 4 óráig est 7 óráig. Véleményezés szerint a júliusi nyugdíjak számfeljtését a 1. számú adóhivatalban a Belvárosban és Mezővárosban lakó nyugdíjasok könyveiket számfeljtik és pedig csütörtökön július 20-án az A-L betűk, pénteken július 21-én az M-R betűk, hétfőn július 24-én pedig az S-Z betűk kerülnek sorra és minden délután 4 óráig est 7 óráig.

Drákói rendszabályok az ir terroristák ellen. Londonból jelentik: Az angol kormány törvényjavaslatot dolgozott ki, amely kizárólag az ir köztársasági hadsereg terror cselekményei ellen irányul. A javaslatot a jövő évben terjesztik az alsóház elé. Az új törvény értelmében a kormány széles körű felhatalmazást kapna az ir terroristák elleni harcokra.

Eldoradó kerthelyiség

Minden nap reggelig nyitva. Kálló utca muzikál. — Rezső-uca 43. sz. Telefon: 41-82.

ÚJ HELYETTES EGÉSZSÉGÜGYI VEZÉRFELÜGYELŐ. Az egészségügyi minisztérium elnök, Dr. József dr. dettái körorvost a temesi helytartóság egészségügyi vezérfelügyelőségéhez helyettes vezérfelügyelővé nevezte ki. Pod Jozif dr. tíz éven keresztül működött Dettán, mint körorvos és széles körben rokonszenvenek örvend. A temesvári vezérfelügyelőségé, mint Buteanu Nicolae dr. egészségügyi vezérfelügyelő helyettese fog működni.

Temesvári üzletek nyári zárórarendje

A temesvári munkaadók és alkalmazottak közötti tárgyalások előtt megállapodás jött létre az üzletek nyári zárórarendje tárgyában. A munkaugyi vezérfelügyelőség ezt a megállapodást közölte amunkaugyi minisztériummal és az immár jóváhagyott zárórarend szeptember hó elsejéig Temesvár területén a következők szerint: Általában az üzletek a nyár folyamán reggel 8 óráig déli 1 óráig és délután 4 óráig est 7 óráig tartanak nyitva. Szombaton és törvényes ünnepek ötödik napon az üzletek este 8 órakor zárnak. Vaskorcsok és házi felszerelések üzletei, autó alkatrészek, méz, cement, ipari gépek, műszaki cikkek üzletei reggel 8 óráig déli 1 óráig, délután pedig 3 óráig 6 óráig tartanak nyitva. Nagyban való kereskedések reggel 8 óráig déli 1 óráig és délután 3 óráig tartanak nyitva. Szombaton délután ezek a nagykereskedések zárva tartanak. Vegyeskereskedések, ha szeszitalokat is árulnak, reggel 7 óráig déli 1 óráig és délután 4 óráig 8 óráig vannak nyitva. A borházüzletekre vonatkozólag a régi meglévő rend maradt érvényben.

Józseffalváért

A Magyar Népközösség kolozsvári ülésén Bánffy Miklós gróf őszinte szavakban mondott köszönetet a romániai magyar társadalomnak a józseffalvai tűzkárosultak felségélyezésére indított gyűjtés eddigi eredményéért. Az újjáépítést célzó gyűjtésből a Déli Hírlap olvasó tábora is méltóan kiveszi részét és örömmel számolunk be a naponta érkező adományokról. Újabb a következő összegek érkeztek kiadóhivatalunkba:

Sosztok Antal	lei 200
T. ts. Zs.	200
Ungur Ági	100
Farkas Imre	100
Szent család tiszteletére	50
Az eddig kimutatott adományok összege 57.500	

Gyűjtésünk eredménye a mai napig lei 58.150 A gyűjtést folytatjuk és a Déli Hírlapban minden adományt nyújtunk.

— A német és az olasz kormány közösen 100.000 lírás irodalmi díjat alapít. Münchenből jelentik: Göbbels és Alfieri miniszterek megbeszélések során elhatározták, hogy 100.000 lírás díjat alapítanak a német, vagy olasz íróknak megjutalmazására, aki munkásságával legjobban járul hozzá a másik ország történelmének megismertetéséhez. Alfieri miniszter visszautazott Rómába.

Tizenkét magasrangú japán tiszt pusztult el egy kínai repülőtámadásnál

Tokióból jelentik: Az egyik japán utasszállító gépet, amelyben Tomoy és Toshi tábornok, valamint 11 magasrangú tiszt foglalt helyet, Sanghai fölött támadás érte. Huanmainél váratlanul megjelent egy kínai repülőgép, amely üldözébe vette az utasszállító gépet. Az üldözés során az utasszállító gép súlyosan megsérült és lezuhant. Valamennyi utasa szörnyethalt.

— A newyorki tőzsdén emelkednek az értékek. Newyorkból jelentik: A tőzsdéi értékek az utóbbi három nap alatt nagyban emelkedtek és ennek már mutatkozik a hatása a Wallstreeten, ahol nagy élénkség mutatkozik. A nagyobb árházakban 10 százalékkal felemlték az árakat, sőt az elektrótechnikai iparban 14, az acéliparban egyes cikkeknel 50 százalékos forgalom emelkedés tapasztalható.

A temesvári cionista csoport Herzl — Bialik emlékünnepe

Évek óta nem volt olyan impozáns emlékünnepelemben része Temesvár zsidóságának, mint amilyen a helyi csoport készül megünnepelni ez évben szellemi vezéreinek: Herzl Tivadarnak és Ch. N. Bialiknak halálának évfordulóját. Hetek óta folytak a lázas előkészületek annak érdekében, hogy minél nívósabb és lélekemelőbb műsorral adozzon felejtethetetlen s halhatatlan emlékünnepére. Eleve biztosították igazékezik az ünnepély sikere, melyhez a helyi csoport vezetősége megnyerte több kiváló erdélyi vendégzónok közreműködését. Tekintettel a már megnyilvánuló rendkívüli érdeklődésre a belvárosi izraelita hitközség rendelkezésre bocsátja a városi nagytemplomot. A templomkórus is készségesen vállalta a közreműködést, hogy ezáltal is hozzájáruljon az ünnepély nívójának emeléséhez.

Az emlékünnepele, e hó 23-án délelőtt 11 órakor kezdődik a belvárosi izraelita zsinagógában, ezúton hívja meg a helyi csoport az érdeklődőket.

— ARANYEREMMEL TUNETTEK KI EGY KUTYÁT. Nem kutyakiállítás, vagy pedig szépségversenyen nyerte el Níger, a hatalmas dán dog, egy párisi kereskedőnek a kutyája az aranyéremet. Ezzel a kitüntetéssel az Állatvédők Egyesülete díszítette fel. Az történt ugyanis, hogy Níger egyik kollégája nagyon megbetegedett és bár az orvosok mindent elkövettek, a szép, kedves állat menthetetlennek látszott. Ekkor az egyik orvosnak az a gondolata támadt, hogy vértátómentéssel kellene még megpróbálkozni. Több állatot megvizsgáltak és a hatalmas Níger vért találták a legalkalmasabbnak. A derék állat a műtét alatt nyugodtan viselkedett és vérvétel sikerült is megmenteni a beteg kutyát. A kísérlet nemcsak a megismertették és ez ugyancsak a legjobb eredménnyel végződött Níger egészséges vére tehát két kutya életét mentette meg. Az Állatvédők Szövetsége ezért adományozta Nígernek az aranyéremet és ezt ünnepélyes keretek között akasztották a nyakába.

SCALA
slágerfilmje
nagy sikerrel fut
Szerdán 3 órától matiné
Kék mazurka
EGGERTH MÁRTA
Olcso helyárakkal!

ERROL FLYNN
OLIVIA DeHAVILLAND
ROSALIND RUSSELL
PATRIC KNOWLES

A NÉGYES FOGAT

— „MILKS BAR”. Az Egyesült Államokban hosszú vek óta divatban vannak az úgynevezett „Milks Bar”-ok, amelyek a mi tejcsarnokaink változatai. A pasztörizált tej mellett a legkülönbözőbb „tejkoktételeket” kínálják bennük, pár centért. Ebben a kánikulában különösen nagy népszerűségnek örvendenek az eper-, málna-, narancs-senyő gyümölcslelvel kevert tejösszetételek. A tehéntej mellett lelkes hívei vannak a szarvasvínó, sőt a gazella-tejnek is, amely állítólag minder tejek királya. A szakértők szerint toronymagasságban áll a fevetj felett, amelyből újabban hihetetlen mennyiség fogy el Amerika nagyvárosaiban, főképp mert keserű ízét csak úgy lehet élvezhetővé tenni, ha — ősegyiptomi mintára — egy kis pálinka hozzáadásával „édesítik” meg. És minthogy a „tejbárokban” eddig nem szolgáltattak ki szeszitalt, a tevetj élvezhetővé tételére csak jámbor ürügy a belékevert pálinka szeszreolá-sára... Még azt is tudomásul vehetjük, hogy a „Milks”-ekben kínált sajtneműek közül az ilyenek legjobban szeretik a pírított kenyérszeletre kent, méregdrága — hogy miért méregdrága odaát, igazán nem értjük — kecske- és a kitünő zsiráf-sajt.

A francia-német társaság és a kémkedési ügy

Párisból jelentik: Fernand de Brion, a francia-német társaság elnöke az utóbbi napok eseményeivel kapcsolatban nyilatkozatot tett közzé, amelyben többek között ezeket írja:

— Nálamnál senki sem óhajtja jobban, hogy meginduljon a vizsgálat és kiderüljön, hogy a társaság ügykezelése a rendelkezésre álló alapokat milyen célokra fordította. Ragaszkodom a vizsgálat mielőbbi megindításához, úgy a magam, mint a német-francia társaság valamennyi vezetője nevében, mert meg vagyok győződve, hogy ez a vizsgálat igazságot fog szolgálni az ellenünk felhozott vádakkal szemben.

SPORTSEMÉNYEK

Román teniszjátékosok sikere Németországban

A román teniszeköz újabb nagy sikereket aratnak hamburgi német nemzetközi bajnokságon való részvételük előtt.

Duisburgban ugyanis 4:0 arányban győzték le a városi válogatottját a következő eredményekkel: Férfi egyes: Schmidt — Kuhlmann 8:6, 6:0. Carulis — Kuppers 6:3, 6:4.

Női egyes: Berezky — König 6:2, 6:2. Férfi páros: Schmidt, Carulis — Kuhlmann, Kuppers 6:2, 6:4.

A Coloniában tartott nemzetközi versenyen a román versenyzők öt számból hármat nyertek. Berezky — Florian 3:6, 6:1, 6:1; Berezky, Schiedt — Schumann, Carulis 6:3, 6:3, Schmidt, Carulis — Eppler, Gulcz 5:7, 6:4, 6:3, 6:3.

A női párosban Rosenov, Schuman német pár a férfiegyesben a magyar Stolpa 4:6, 6:1, 6:2-re győzött Caralulis ellen.

Hamburg. A német nemzetközi teniszbajnokságok elsőnapjára érdekesebb eredményei a következők:

Férfi egyes Céjnar cseh — Henkel német 4:6, 6:0, 6:2, w. o. Schmidt román — Wolf német 6:3, 9:7, 5:7, 5:7, 6:4. Giesch német — Stolpa magyar 7:5, 6:4, 6:2. Menzel német — Rurac román 6:2, 6:2, 6:2. Macskási magyar — Kleinert német 6:2, 6:1, 7:9, 6:3. Caralulis román — Stingl német 3:6, 6:4, 6:3, 6:4. Szigeti magyar — Azim indus 8:6, 6:3, 7:5.

Németország — Magyarország 29:15

A német — magyar úszó és vízpolóviadalt a nők 29:15 pontarányban nyerték meg. Részletesebb eredmények: 4×200 méter 1. Németország 9 p. mp., 2. Magyarország 9 p. 27.4 mp., 200 méteres mellúszás 1. Heina német 2 p. 44 mp., 2. Annyai magyar 2 p. 46.4 mp., Múgrás 1. Weisz német 2. Hidvéghy magyar, 400 méter 1. Köninger német 4 p. 59.6 mp., 2. Kőrösi magyar 5 p. 17.7 mp., Az „utánpótlás” 4×100 méteres váltóúszásban Németország 4 p. 05.6 mp., 2. Magyarország 4 p. 3.9 mp. Vízpolóban Magyarország — Németország 3:1 (2:0).

100 méteres gyorsúszás 1. Fischer német 59.6 mp., 2. Eleméri magyar 1 p. 01 mp.

100 méteres hátúszás 1. Schlauch német 1 p. 13.6 mp., 2. Lengyel magyar 1 p. 13.6 mp.

1500 méteres gyorsúszás: 1. Arendt német 20 p. 1 mp., 2. Vörös magyar 20 p. 47.2 mp.

4×200 méter 1. Németország 9 p. 27.5 mp., 2. Magyarország 9 p. 32.1 mp. (Német hivatalos verseny).

Vízpolóban a nem hivatalos Németország — Magyarország mérkőzést a német csapat nagy küzdelem után 3:2 (2:0) arányban nyerte meg.

Toronygrás 1. Weisz német, 2. Hidvéghy magyar.

A német olasz atlétikai viadalok eredményei

A német — olasz atlétikai viadal első napján csodálatos új világrekord született meg. A 800 méteres síkfutásban ugyanis a német Harbig 1 p. 46.6 mp.-cet futott, ami lényegesen jobb az amerikai Robinson hitelesített 1 p. 46.9 p.-ces világrekordjánál és az angol Wooderson még nem hitelesített 1 p. 48.4 másodperces világrekordjánál. Második helyeztet az olasz Lanzi lett ebben a számban 1 p. 49 mp.-ces új olasz rekorddal.

A verseny többi, kitűnő eredményei a következők: 200 m. 1. Mariani olasz 21.2 mp. Olasz rekord! 2. Scheuring német 21.2 mp. 1500 m. 1. Mehlose német 3 p. 53.2 mp., 2. Jakob német 3 p. 54.8 mp., 10 ezer méter 1. Sygting német 31 p. 23.4 mp., 2. Beviaqua olasz 31 p. 25.4 mp., 400 méteres gát 1. Hölling német 52.6 mp., gerelydobás 1. Berg német 63.81 méter. Kalapácsvetés 1. Blask német 56.32 m., 2. Storch német 53.96 m., mazaugrás 1. Landhof német 190 cm., hármazugrás 1. Koch német 14.53 m., 2. Bini olasz 14.15 m.

Románia profi ökölvívóbajnokai

Románia profi pehelysúlyú ökölvívóbajnokságát Gh. Popescu nyerte, aki kiütéssel győzte le Sandu Ioant.

Románia összes súlycsoportjának bajnokságáért V. Serbanescu és Ilie Petrescu mérköztek. A 12 menetes küzdelem döntetlenül végződött és így a bajnokság kérdése nem dőlt el.

Moti Spakov a svéd Andersson elleni Európa-bajnoki kislehelzsúlyú elődöntő mérkőzésen 10 menetes küzdelem után döntetlenül végződött.

Érdekes „megifjusítás” a román labdarugósportban

A labdarugózövetség elnöksége pénteken rendkívül érdekes határozatot hozott a ligacsapatok „megfiatalítása” és romanizálása érdekében. Gabriel Marinescu tábornok, a szövetség elnökének javaslatára ugyanis az elnökség kimondta, hogy az egész országból felkutatják a legjobb száz ifjúsági játékos és ezeket Brassóba közös tábortábor fogják összegyűjteni egyhónapi időtartamra. Itt C. Radulescunak, az ifjúsági szakosztály elnökének felügyelete alatt és két, külön kijelölendő edző vezetésével naponta rendszeres edzést fognak tartani.

Az egyhónapi edzés után a száz ifjúból kiválasztják a legjobb harmincat és ezeket A-liga csapatokban helyeztetik el a szövetség.

Az elgondolás szerint ilyen módon a ligacsapatok egyrészt friss erőkhöz jutnának, másrészt a ligacsapatok romanizálásának kérdése is önműködőleg megoldódna. A táborozással kapcsolatos összes költségeket Gabriel Marinescu kapására vállalta.

A CSEH-MORVA VALOGATOTT RÉSZT-VESZ AZ OLIMPIÁN. A cseh-morva olimpiai bizottság úgy határozott, hogy résztvesz az olimpiai labdarugó tornán is. Az elhatározást az indokolja, hogy augusztus 1-től kezdve a cseh-morva vízidőszak területén megszüntették a profi labdarugást és így a csehek most kitűnő „amatőr” csapatot tudnak kiállítani. Olyant, amivel olimpiai bajnokságot is lehet nyerni...

ELUTAZOTT A ROMÁN ATLÉTACSPAT ISZTAMBULBA. Az isztambuli nemzetközi atlétikai versenyre pénteken utazott el a román atlétacsapat, melynek tagjai a következők: Havalitz (diszkoszvetés), Gurau (súlylökés), Nemes (400 és 800 m.), Iordache (400 m.), Dinu Cristea (5000 m.) és Achmed (800 és 1500 m.)

DINA REGÉNYE

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Szentirmay Gizli

— Én fiam, én... én tudtam... azaz, hogy valótlan valamit említeni, de ugye... ez nem jött az, mintha mi ezt elhinnénk... nem... igazán...!

— Hogy tetszett mondani, hogy mi? Hát akkor itt... itt mindenki tudja... mindenki beszél, hogy én nem...!

— Ugyan Dina! Hogy lehetsz ilyen furcsa? Itt ebben a házban semmi rosszat nem mondunk nem gondolunk sem rólad, sem pedig szegény anyádról. Volt idő, amikor beszéltek erről arról is, aztán mit tudom én, hogy ki találta ki a hazugságot... Ezt csak a családban suttogták, de nem csináltunk belőle nagy dolgot. És még igaz is lett volna, — bocsáss meg fiam a feltételezésért — még ha igaz is lett volna — még akkor sem olyan nagy dolog... Hiszen köztünk maradjon... ezek a Marekék... nem azért mondod ma... de te hozzád közelebb vagy, mint ezek mindannyian és ezért leszek hozzád őszintek, ezek a szeszok a legközelebbes fajtából. Becsületes és őszint emberek, nem mondod, de azt hiszed, hogy ilyenekre adnak? Az ilyen hozzá tartozik az életkörükhöz. Náluk ez nem olyan szegény, mint nálad. Te itt vagy. És te akkor születted, amikor az anyád már a Marek Adám felesége volt... már ajándék egy éve! Mit akarsz?

— Sári mama, tessék nekem elmesélni, hogy mit mondtak... hogy mire gyanakodtak... ki volt az, aki...!

— Ja édes fiam, én nem tudom és más se tud. Itt nem volt biztos dologról szó, itt csak úgy gyanakodva lett... ha nem tévedek az apád — már gyértem persze, hogy az Adám — kicsit féltékeny volt és az anyád meg egész más fajta volt, mint az akinek egy Adám tetszett... Én csak gondoltam... Szóval tudatában annak, hogy ez az asszony különb mint ő, biztosan irigykedett, vagy mit is mondjak... Valószínűleg ő maga is belátta, hogy anyád nem hozzávaló volt... és talán... de

igazán nem tudtam, hogy te ezt már hallottad és hogy te ezekből magadnak gondoltad csinálni... Főlegleg volna ezekkel továbbra is foglalkozni... Látod, mi mindannyian egészen biztosak vagyunk abban, hogy te az Adám gyermeke vagy!

Dina lehajtott fejjel nyult a vasaló után.
— Nem Sári mama, én tudom, egész biztosan tudom, hogy nem ő volt az apám!!!

XXIV.

Hó! Csillagok, gyémántgyöngyös, gyönyörű szép hó! Egyformán burkolja be az emeletes nagy házakat és kicsi, vakolatát hullató kunyhókat. Mintha a jó Isten csak azt mutatná, hogy egy lepel alá takarja a gazdagot és szegényt.

— Dina lelkem — toppant be Anna néni — nagyon sok dolgom van és azt se tudjuk, mit csináljunk, légy szíves menj el a községházára, ezt az adófelbevezést kell benyújtani...!

— Ugyan mama — affektált Katica — tudod, hogy Dina nem szeret kimenni ebben a hidegben... biztosan mert árt a bőrnek... inkább meggyek én!...

— Azt szeretném, — rikoltotta Anna néni — sétálni... igen... és nem mondanád meg, hogy ki maradjon a kasszában? Talán én kiszolgáljak és ugráljak, mi?... Elhiszem, hogy jobban tetszene a séta, mint a köteletség...

— Megyek én szívesen, Anna néni, tessék csak ide adni és megmondani kihez menjek, melyik szobába?...

Anna néni és Katica most olyan magyarázatba fogtak, mintha egy valóságos labirintusból kormánozták volna ki Dinát.

— Ertem most már, értem, csak azt tessék megmondani, hogy jobbra, vagy balra a második ajtó?...

Végre útnak indult a szürke prémmel szegett sötétzöld féli kosztümbjében.

Anna néni kiállt az üzletajtóba és sokáig nézett az unokahuga után. Kihívón tekintett a postatitkárviselőre, mintha csak azt akarta volna mondani: látod ez a nagyszerű teremtet és én rokonom! De az semmiféle elragadtatást sem mutatott, amire Anna néni lesújtó pillantással fogadva köszönését egy királyi tartásával vonult be a virslik és svártlik közé.

Dina átvágott a téren és befordult a főútcára.

Megállt egy kirakat előtt, megnézte a könyveket, a megszínészek képeit, tovább ment egy másik kirakat elé, ahol cipők kényeskedtek üvegtalpakon.

— Kezicsókó! — köszöntött rá Rubány — igazán szép, hogy a mi kirakatunk előtt is megáll!

— A maguk kirakata?
— Nem tudta, hogy ez az üzlet a gyárhoz tartozik?

— Nem, De maga, hogy kerül most, dologidőben ide az utcára?
Rubány felnevetett.

— Hát talán véletlenül, de az is lehet, hogy az ablakból megláttam magát és most itt vagyok. De mondja csak, melyik cipő tetszett a legjobban?

— Ott hátul az a fekete lakk, balra, amelyiken nincs semmi díszítés.
— Az tényleg szép cipő... De százszor szívesebben készítenék majd az esküvőjére...!

— Mire?
— Hát az esküvőjére! Miért néz olyan csodálkozva? Sohasem gondolt arra hogy férjhez menjen még egyszer?

— Nézze, én olyan nyugodtan élek most, hogy semmi ilyenemű gondot nem csinállok magamnak...
— Nincs a férfifiismerősei között olyan, akireh szívesen hozzámenne?...

— A férfifiismerőseim között?
Eltűnődött, majd amikor eszébe jutott Balázs, egyet bólogott, de azután nagyon gyorsan és nagyon határozottan ennyit mondott: nem!

— Mit nem? Nem menne hozzá vagy nincs?
— Hát ha olyan nagyon érdeklődik magát, megmondhatom, hogy volna olyan, aki nekem tetszik, vagy csak tetszene, talán én is neki és számítottam is rá... de... de... nem! — Ebből nem lesz semmi! Semmi!

— De miért nem?
Az asszony egy kis gunyos szomorkás mosolylyal húzta le a szájszögletét:

— Na látja, éppen ezen gondolkodom már én is hetek óta, de teljesen eredménytelenül. De most már itt vagyok, — kezet nyújtott Rubánynak.

— Mit csinál maga itt?
— Igazán nem tudom, hogy mit, de balra vagy jobbra a második ajtón kell bemennem, így mondták otthon. Adófelbevezés!

(Folytatjuk.)

SINGAPORE

Esetleges távolkeleti háború esetén a brit birodalom flottájának bázisa Singapore. 1938. február 14-én fejeződtek be azok a hatalmas munkálatok, amelyek közel tizenöt évvel ezelőtt kezdtek meg Singaporeban, s amelyek eredménye gyanánt ez a kis maláji sziget ma a világ leghatalmasabb flottabázisa.

Nagyjából talán Gibraltárral lehetne összehasonlítani, de Singapore modernebb, nagyobb és sokkal biztosabb, mint az ibéri félsziget kis déli túszerű földnyelve.

Singaporet fekvése egyenesen predestinálja mai feladatára. Míg Malta, a földközi-tengeri brit bázis erősen sebezhető helyen fekszik, Singaporet a közeli szomszédságából nem lehet megtámadni. Ezenkívül vonalába esik a Japánba irányuló kereskedelmi útvonal és közben Japán nem kevesebb, mint háromezer tengeri mérföldre terül el Singaporetől.

Míg Angliának annyi más háborús bázisa: az egyiptomi, iráki, vagy az indiaiak olyan „hinterlandok”-ra támaszkodnak, amelyek lakosságát izzó nacionalizmus fűti, gyakran az angolok ellen, Singapore háttere: a maláji szigetcsoport, tökéletesen békés, mentes mindenféle politikai komplikációtól és nemzetiségi mozgalomtól. Ezenkívül előnye még — mondjuk: Gibraltárral szemben —, hogy óriási repülőterekre alkalmas területei voltak, amelyeket kitünően használtak ki.

Attól függetlenül, hogy Singapore szinte kimeríthetetlen olaj- és más hadianyagkészletek felett rendelkezik s hogy két hatalmas dokkjában azonnal javítás alá vehetik a megsérült hadihajókat, s hogy mind Ausztráliát, mind India déli részét, mind a már csökkent jelentőségű Hongkongot támogatni képes, a világ leghatalmasabb tengeri erőde egyben figyelmeztetés Japán felé. Azt mondja: olesón nem adjuk magunkat.

Évekig tartó parlamenti viták után 1924-ben kezdtek meg az angolok Singapore kiépítésének óriási munkáját. Az angol szakértők már régen tisztában voltak azzal, hogy Hongkong, a valamikor legendásan erős flottabázis, már nem tudja kellőleg megvédeni a birodalom távolkeleti érdekeit. Hongkong földrajzi helyzeténél fogva sem nyújtott olyan biztonságot, mint a világ hitte. Azok a brit érdekek viszont, amelyeknek védelmére hivatott volt, egyenesen mérhetetlenek.

Jellicoe lord, a világháború ismert angol tengerészparancsnoka volt talán az első, aki Singapore kiépítését javasolta és rámutatott

arra a körülményre, hogy megfelelő modern javítódokk és a singaporei bázis nélkül, a brit flotta szinte teljesen akcióképtelenné válik a távolkeleti vizeken. Háború esetén ugyanis nem lehetett volna hadihajókat küldeni a Csendes-óceánra, mert Szeuctól keletre nem volt angol dokk.

Singapore negyven kilométer hosszú és huszonegy kilométer széles, s ebből harminc négyzetkilométer területet foglal el a bázis és az erődítmény. A bázis két részből áll: két hatalmas dokkból s egy hasonlóan hatalmas lé-

gikikötőből. Hatalmas földalatti raktárak, egymillió tonna petróleumot tudnak itt, többek között a tűzbiztosan elhelyezni, s nagymennyiségű más hadianyagot is. Ami a dokk- és tárolóberendezéseit, emelődaruait s más felszerelést illeti, az angolok gondoskodtak arról, hogy minden ilyen hatalmas berendezési tárgyból kettő legyen, hogy hathatósabban álljanak ellen az esetleges támadásoknak.

A szakértők szerint a singaporei bázis, lamint az erődítmények kiépítése maga tizenhatalmas millió angol fontba került, ha azonban a fenntartási költségeket, a beruházásokat és a gázniszokkal kapcsolatos befektetéseket is tekintetbe vesszük, akkor eddig közel ötvenmillió fontot költöttek Singaporera. A bázis évi fenntartási költsége körülbelül félmillió font.

Aratóünnep Dragsina községben

Népies szokásokban gazdag aratóünnepet rendezett Dragsina községben a Katolikus Népszövetség ottani tagozata. Kicsinyek és nagyok népies ruhában, az aratás eszközeivel, kaszával, sarlóval, búzakoszorúval, kenyérrrel, kaláccsal, liszttel, gyümölcssel körmenetbe tömődtek és kora reggel a falu határából a templomba vonultak, hogy felajánlják ajándékaikat, az aratás gyümölcseit az Úrnak. A templomban Fodor József központi pap, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központjának főtákará misét mondott, majd prédikációt tartott és közös imádság keretében hálaadásként felajánlotta a nép természetét az Úrnak, áldást kérve a további munkára. Mise után a templom előtt ünneplésen átnyújtottak Fodor Józsefnek egy virágos szentelt búzakoszorút. Micsik Rózi kedves szavak kíséretében adta át a koszorút, majd Szönyi Mihály, Forgács Erzsébet és Kovács Julius egy-egy alkalmi verset adtak elő. Fodor József közvetlen hatású beszédében rámutatott arra, hogy a föld népének a munkája képezi a kultúra és civilizáció alapját, mert a földművelő munkája azt adja az emberiségnek, ami az élethez elengedhetetlenül szükséges. Buzdította a föld népét, hogy ragaszkodjék munkájához és dolgozzék örömmel, mert az örömmel végzett munka mindig könnyebb. Azután még több búzakoszorút osztottak szét az aratóünnep szép szokásai közepette. A község tanítóinak, a népszövetségi tagozat elnökeinek és a község bírájának szinte az egész falu népének kíséretében vitték el a szentelt búzakoszorút és mindenütt áldást kértek a ház népére. Rohonka Mihály népszövetségi elnököt, aki példaadással fáradozott heteken át az aratóünnep sikere ér-

dekében, Recski Etel köszöntötte kedves szavakkal.

Délután litánia volt és a Katolikus Népszövetség vezetése megbeszélést folytatott a jövő évi programra vonatkozólag. Este sikertörténetül fejezte be a szép napot és ekkor a nagy szentelt búzakoszorút megváltották józseffalvai tűzkárosultak javára ötszáz értékben. A község román és magyar lakosságának szeretetteljes harmóniájában folyt le a népies ünnep, amelynek előkészítésében jellemző szerepe volt Schronk Vilma egyházközségi elnöknek is.

A meghatóan szép körmenetben, amely a falu népe, nagybárá párosával, a templomba vonult, Isten áldását kérve az aratás gyümölcsére, a következők vettek részt: Bíró István, Varga Rozsi, Herczeg Anna, Bús Rozsi, Károlyi Rozsi, Lakatos Józsi, Kládnék Miklós, Herczeg János, Ács Sándor, Boda Antal, Deák Etel, Deák József, Ács Kató, Ocskó István, Lakatos Józsi, Forgács Pál, Bíró Ágnes, Mayer János neje, Urus Mária, Ács Annus, Lakatos Károly, Forgács Rozsi, Lakatos Rózsa, Serer Vera, Herer Ius, Barabás Bözsi, Szönyi Imre, Lakatos János, Boda Annus, Boksa Julius, Sörös Mária, Virág Rozsi, Virág Margit, Csorba Máté, Csorba Margit, Károlyi Ilés, Károlyi Mária, Babuska János, Babuska Katalin, Forgács Mihály, Forgács Bözsi, Kiss József, Kiss Bözsi, Kása János, Kása Kati, Ferenczi Viktor, Mészáros Irén, Boksa Rozsi, Komlósi Antal, Komlósi Mária, Fehér János, Fehér Etel. Ezek mind aratóünnep szokásos jelvényeit, a föld áldását, vagy köszöntőket mondtak.

APRÓ HIRDETÉSEK

Alkalmazás

Jól főző mindenek azonnalra, vagy augusztus 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. 1406

Állást keres

Fiatalkorú írókasszony a délutáni órák ra állást keres. Szíves megkeresések „Sorgalmas” jelige alatt a kiadóban. 1407

Villany motorok és bármilyen villany háztartási cikkek javítását olesón vállalom. Telefon: 29—35. 1157

Lakás

Kétszobás modern lakás, cselédszobával új villában kiadó, (ugyanott 1 bútorozott szoba, esetleg bútor nélkül is.) II. Str. Ofcea 10/a. 1154

Belvárosi lakás 3 szobás, hallos modern, november 1-re, vagy előbb olesón kiadó. Érdeklődni telefon 17—66. I., Str. Grigorescu 4. 1153

Kétszobás, vagy egy nagy szobás lakás kerestetik, csakis a Belvárosban. Címeket „Pontos fizető” jelígre a kiadóba kérem. 1408

Ujjonnan épült ház alapincézve, két szobás lakással az erzsébetvárosi templomtól néhány percnnyire bérbeadó. Érdeklődni III. Mühle Vilmos u. 8. házmesternél. 1150

Bútorozott szoba folyóvízzel, fürdőszobával használatra augusztus 1-től kiadó. III., Str. General Mosoiu 7, a kis Doia-park közelében. 1053

Esslingeni — Deszka Jalousien — Lenvászon — Uzleti napellenző — Szövölt rips — Folie — Celofan — kirakat — szerel

rollót

Romanovszky Ernő IV. str. Varcarecu 19

„CRISTAL” vegytisztító reklám ára:

Férfi öltöny 98 lei
Átmeneti kabát 98 lei
Női ruhák 50—60 lei

IV. Str. Bonnaz No. 1.

Adás-vétel

Garderob-szekrényt megvételre keresek. Timis I., Piata Bratianu 3. 2041

Eladó használt, de jókarban lévő sport gyermekocsi és egy gyermekágy. Megtekinthetők délelőtt 10—13 óra és délután 5—7 óra között. IV., Str. Miron Costin 4. földszint balra. 2090

Eladó olajfesztmények, rádióalkatrészek. IV., Str. Bolinteanu 14. 2033

Eladó családi ház 1 szoba, konyha, éléskamra, III., Str. Chiriac 3. 1156

Egy ajtó jágszekrény megvételre kerestetik. Timis nyomda I., Piata Bratianu 3. 1054

Ha szép akar lenni?

Használjon **KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant és liliumkrémet, három színben. Kapcsolható kizárólag a**

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I. Piata I. C. Bratianu.

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma: **28-10.**

Jöjjön Ön is családjával nyaralni

Baile Lipova (Lippafüredre)

Kényelmes szállodák, elsőrangú konyha, hegyi levegő, az ország egyik legszebb és legmodernebb gyógy- és strandfürdője